

ناک

محیط امن کودک

زری آقاجانی
پژوهشگر مؤسسه مطالعات کودکی مدرس

● کودکی واژه ساده‌ای نیست. با وجود اینکه اغلب افراد آن را سهل و آسان تلقی می‌کنند، کودکی دوران ویژه و خاصی است که بسیار تخصصی و حساس است. برای پرورش کودک و بهره‌مندی از زندگی سالم، اغلب کودکان نیازمند محیطی امن و دوستانه هستند که در آن احساس ارزش و احترام کنند. محیط امن به این معنی است که کودک بتواند به جست‌وجو در محیط اطراف خود پرداخته و در طول روز با کمترین آسیب به فعالیت ادامه دهد. والدین نقش مهمی در ایجاد چنین محیط مناسبی برای کودکان دارند. برای ایجاد یک محیط امن باید بتوان در مواقعی که محیط برای کودک کسل‌کننده است، یک سری فعالیت‌های جالب و سرگرم‌کننده را برای وی فراهم آورد تا از کسالت و رخوت بیرون بیاید. فراهم‌آوردن فعالیت‌های سرگرم‌کننده و جالب برای کودکان، آنان را به مستقل بازی‌کردن تشویق و رشد هوشی و ذهنی آنان را تحریک می‌کند.

با شناختن استعدادها و توانمندی‌های کودکان می‌توان فعالیت‌های متناسب با سن و علاقه آنها را برایشان فراهم کرد و احساس ایمنی، آرامش، مسئولیت‌پذیری، مدیریت و اعتمادبه‌نفس را در آنان ایجاد کرد. ایجاد فرصت‌هایی برای بازی و تجربه‌کردن، کنجکاوی، رشد زبان و قوای هوشی او را تحریک کرده و می‌تواند کودک را سرگرم و فعال نگه داشته و احتمال بدرقاری او را کاهش دهد. هرقدر تجارب کودک در رابطه با محیط اطرافش بیشتر و بااحساس امنیت و آرامش بالاتری همراه باشد، ذهن و فکر او بیشتر رشد کرده و به بلوغ و یختگی نزدیک‌تر می‌شود و یاد می‌گیرد به‌جای اینکه به سادگی نظرات دیگران را بپذیرد، خود نیز فکر کرده و برای خودش تصمیم بگیرد. محیط امن کودک دارای اصولی است که برخی از آنها عبارتند از: اصل اول: آماده‌کردن یک محیط امن و موردعلاقه برای کودک؛ فراهم‌کردن یک محیط امن برای کودکان کم‌سن موجب آرامش بیشتر شما در زمینه تربیت فرزندتان و جلوگیری از رفتارهای نادرست می‌شود. اصل دوم: ایجاد محیط سازنده برای یادگیری؛ والدین لازم است در دسترس کودکان باشند.

این به آن معنی نیست که همیشه با کودک خود باشیم، بلکه منظور آن است هنگامی که کودک به کمک، مراقبت یا توجه نیاز دارد، در دسترس او باشید. اصل سوم: استفاده از انضباط قاطعانه؛ انضباط قاطعانه به معنای این است که در رفتار با کودک از شیوه نسبتاً بابائاتی استفاده کنید. اصل چهارم: انتظارات از خود و کودکان را واقع‌بینانه کنیم؛ برای والدین مهم است که انتظارات واقع‌بینانه از خود نیز داشته باشند. این نکته که شما می‌خواهید به‌عنوان یک والد تمام سعی خود را بکنید، خوب است، اما تلاش برای یک پدر و مادر کامل و بی‌نقص‌بودن، فقط به احساس ناامنی و بی‌کفایتی منجر می‌شود. اصل پنجم: پدرها و مادرها، از خودتان مراقبت کنید؛ گاهی پدر و مادرها در روند مراقبت از کودکانشان نیازها و خواسته‌های اساسی خود را فراموش می‌کنند.

تخته سفید

ضرورت نگاه حرفه‌ای به آینده حرفه معلمی

به بهانه ۵ اکتبر؛ روز جهانی معلم

بی‌شک از ویژگی‌های مهم یک نظام آموزشی باکیفیت و اثربخش، بر خوردار ی از معلمان متعهد، پویا، بالنگیزه و کارآمدی است که بتوانند فرهنگ تفکر صحیح، خلاقیت و خردورزی، خودباوری، رشد و شکوفایی را برای آینده‌سازان کشور به ارمغان آورد. اما به نظر می‌رسد با شیوه‌های کنونی جذب، نگهداشت و توسعه معلمان، آینده روشنی برای بزرگ‌ترین دستگاه تعلیم و تربیت رسمی و عمومی کشور، قابل ترسیم نخواهد بود و ادامه سیاست‌های کنونی جذب منابع انسانی، بدون توجه به همه ابعاد و ساحت‌های آن، در آینده‌ای نه‌چندان دور، کیفیت آموزشی و بهره‌وری در آموزش‌وپرورش را به افول خود نزدیک کرده و شان و منزلت معلمان را با تنزل قابل‌ملاحظه‌ای روبه‌رو خواهد کرد.

لذا آموزش‌وپرورش برای توسعه، تحول و پیشرفت در تراز سند تحول‌بنیادین و مبتنی بر آرمان‌های بلند نظام اسلامی و تحقق شعار یونسکو در روز جهانی معلم، نیازمند تعیین چشم‌انداز و ترسیم نقشه‌راه و به‌مزمدهسی منابع انسانی و بازنگری در روش‌های جذب معلمان و استقرار نظام جامع نظارت و ارزیابی و تضمین کیفیت نظام آموزشی کشور است تا بتواند در اقق ۱۴۰۴ ترسیم‌گر آموزش‌وپرورشی توسعه‌یافته در سطح منطقه با هویتی اسلامی- انقلابی و مؤثر در عرصه بین‌المللی باشد. چشم‌اندازی که بیانگر جهت‌گیری نظام آموزشی و الهام‌گرفته از وضعیت آرمانی منعکس‌شده در رهنامه نظام‌تعلیم‌و تربیت رسمی عمومی کشور و متأثر از چالش‌های پیش‌رو، ترسیم‌شده و معرف وضع

اغلب آنها پیش از آنکه دغدغه تعلیم و تربیت و رسالت خطیر حرفه شریف معلمی داشته باشند، اندیشه یافتن شغل ثابت و استخدام رسمی را در سر می‌پیورانند؛ معلمانی که قرار است آینده این حرفه باشند! جویندگان کاری که بدون کسب شایستگی‌های پایه معلمی، قرار است عهده‌دار تعلیم و تربیت آینده‌سازان این کشور باشند! نیروهای شرکتی، خرید خدمات، سرباز-معلمان، مربیان و چه و چه که بعضا رنگ کلاس را به روی خود ندیده و صرفا به نام ایشان سابقه‌ای ایجاد شده است و اکنون به‌جای فردی که سال‌های سال گرد گچ و تخته بر سرش نشسته، دعوت به کار خواهند شد. اشخاصی که حتی رشته تحصیلی مرتبط با رشته تدریس خود ندارند، آموزش‌شیارانی که مخاطب کلاس‌هایشان پدران و مادران بزرگسالی بوده‌اند و روش‌ها و فنون تدرییشان هیچ تناسبی با کودکان مظلوم مناطق محرومی که قرار است نوآموز آنان در کلاس‌های درس شوند، ندارند و این در حالی است که اسناد تحولی، مؤلفه اصلی نظام تعلیم و تربیتش را معلمی با ویژگی‌ها و توانمندی‌های خاص می‌داند که قرار است رسالت سنگین توسعه کشور را بر دوش بکشد و در جامعه جهانی، نقش‌آفرین باشد.

امروزه اغلب صاحب‌نظران تعلیم و تربیت بر این باورند که آموزش‌وپرورش برای تحول، توسعه و پیشرفت، نیازمند تحول در منابع انسانی است و تغییروتحول در منابع انسانی، مستلزم تلاش همه‌جانبه برای حرفه‌ای‌شدن و نگاه حرفه‌ای به معلم است.

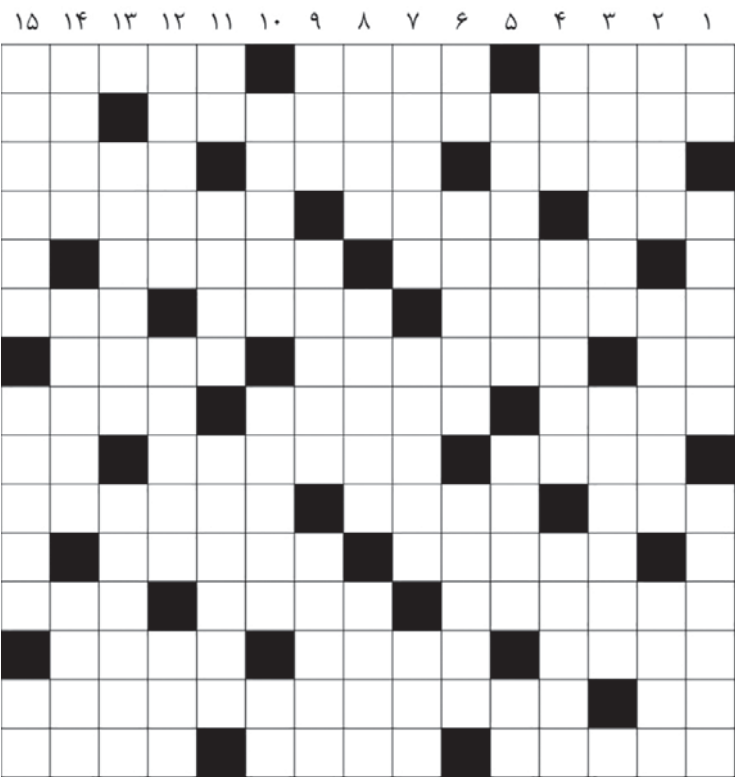
تربیت دینی دانش‌آموزان؛ افق امید روزگار ما

کامل حسینی
معلم

به کامداین افق می‌توان نگریست که در آن آمیدی برای پرورش ذهنی و روانی دانش‌آموزان کاملاً هویدا باشد؟ اصولاً در جامعه مسلمانان، به دلایلی ضرورت و امیدبخشی تربیت دینی کاملاً برای ما پدیدار است و علت امید و چشم‌دوختن به روشنایی افق تربیت دینی هم از اینجا ناشی می‌شود. اما پیش از هرگونه بحثی باید گفت که در تربیت دینی مدارس اگرچه آموزش احکام شرعی دین اسلام بخشی از ضروریات است اما باورمندی‌های سازگار با فطرت پاک و عقل سلیم، مقدم‌تر و در اولویت خواهند بود. یا آن‌طور که در کتاب «نگاهی به فلسفه آموزش و پرورش» به نقل از «روسو» بخش مهمی از آن آمده است، یعنی بیارنمودن محبت و ستایش خدا در انسان.

نگهداری مایعات- متحیر- گاهی زیر نیم‌کاسه است! ۹- مناسب برای درمان بیماری- هدف متعالی- مرکز کردستان ۱۰- غیرلازم- قفسر- راه ماینبرا! ۱۱- نت سوم- بخش مرکزی اتم- جانشین کیخسرو ۱۲- الهه

۳	۸	۱	۲	۷	۶	۹	۵
۹	۴	۸	۳	۶	۷	۱	۵
۲	۷	۹	۱	۳	۴	۵	۸
۸	۲	۷	۵	۶	۱	۹	۳
۴	۵	۳	۷	۹	۲	۸	۱
۱	۶	۹	۳	۴	۵	۷	۲
۷	۱	۲	۶	۸	۳	۴	۵
۶	۳	۵	۱	۲	۹	۷	۸
۹	۳	۸	۴	۵	۷	۱	۶

۸	۶	۳	۹	۱	۲	۷	۴	۵
۲	۷	۹	۱	۳	۴	۵	۸	۶
۴	۵	۳	۷	۹	۲	۸	۱	۵
۵	۱	۶	۹	۳	۴	۵	۷	۲
۷	۱	۲	۶	۸	۳	۴	۵	۹
۶	۳	۵	۱	۲	۹	۷	۸	۴
۷	۱	۲	۶	۸	۳	۴	۵	۹
۶	۳	۵	۱	۲	۹	۷	۸	۴
۹	۳	۸	۴	۵	۷	۱	۶	۲

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵

مطلوب و دست‌یافتنی باشد. وضعیت مطلوبی که به تمامی مؤلفه‌های نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی به‌طور هماهنگ توجه کرده و همه مسئولان آموزش‌وپرورش و سیاست‌گذاران نظام آموزشی را ملترزم و پایبند به اجرای آن کند. بی‌گمان نظام آموزشی هر کشور برای همگام‌شدن با توسعه جهانی، باید علاوه بر هماهنگ‌کردن خود با تحولات جامعه جهانی، چشم‌اندازها و تغییرات آینده را پیش‌بینی و آنها را در ایجاد تحولات مطلوب همراه کند؛ ازاین‌رو معلمان جوان و تازه‌نفس جهان امروز اگر قرار است با تأسی از شعار امسال روز جهانی معلم، آینده این حرفه باشند، باید خود را با نیازهای امروز جهان انطباق داده و ویژگی‌هایی را که سند تحول برای آنها برشمرده است، احصا کنند. نقش معلم جوان آینده این حرفه و مأموریتی که به عنوان هدایت‌کننده، توسعه‌گر و آسوده‌ای امین، بصیر و بی‌هتا و به عنوان مهم‌ترین عنصر تحقق مأموریت‌های نظام تعلیم و تربیت بر عهده او نهاده شده، بسیار خطیر و حیاتی است، چراکه او رسالت تربیت دانش‌آموزان نسل‌های آینده کشور را به دوش گرفته است. حال اگر شیوه‌های جذب و تربیت چنین عنصر اثرگذاری در تکننای کمبود نیروی انسانی، مورد کم‌توجهی یا بی‌توجهی قرار بگیرد، نه‌تنها مأموریت‌های نظام تعلیم و تربیت به انجام نخواهد رسید، بلکه توسعه کشور و نهادینه‌سازی عدالت آموزشی و تربیتی نیز به مخاطره خواهد افتاد.

بنابراین انتظار می‌رود سیاست‌گذاران این حوزه با اصلاح شیوه‌ها و سیاست‌های تأمین، جذب و تربیت معلم، متقاضیان شایسته حرفه معلمی را صرفاً از طریق مبادی قانونی آن، یعنی از طریق دو دانشگاه فرهنگیان و تربیت دبیر شهید رجایی، تأمین کنند تا با ابتنا به اصول حاکم بر برنامه درسی تربیت معلم و با تأکید بر انطباق سطح شایستگی‌های حرفه‌ای معلمان در سطح ملی و جهانی و با توجه به مقتضیات الگوی برنامه درسی در نظام تعلیم و تربیت، بتوانند زمینه‌های جذب استعدادهای برتر و برخورداری از صلاحیت‌های علمی، اخلاقی و دینی و انقلابی را فراهم کنند و با طراحی و اجرای الگوهای بالندگی شغلی و حرفه‌ای و تقویت انگیزه‌های معنوی و مادی معلمان جوان، آینده این حرفه خطیر را در سطح جهانی، تضمین کرده و نقش معلم را از یک مجاربه‌کننده صرف دانش و اطلاعات، فراتر برند و بنیان توسعه فرهنگی و اجتماعی را مستحکم کرده و موجب‌ترشد و بالندگی کشور را فراهم کنند.

✦ **معاون آموزشی، برنامه‌ریزی و مقررات دفتر آموزش متوسطه نظری**

نگاه

آسیب‌شناسی مهدکودک‌ها در ایران و مناطق دوزبانه

مسعود کریمی . معلم

● مهم‌ترین چالش پیش‌روی مهدکودک‌ها و کودکان‌ها در ایران، نبودن متولی واحد در این زمینه است. هم‌اکنون در کشور ما علاوه‌بر آموزش‌وپرورش، از طریق نهادهای و مؤسسات دیگری مانند بهزیستی، بسیج و شهرداری‌ها خدمات‌رسانی به کودکان زیر شش سال صورت می‌گیرد و گاهی دوگانگی یا موازی‌کاری‌هایی نیز وجود دارد. در کشور ما طبق قانون و اسناد موجود، چهار ت شش‌سالگی در دوران پیش‌دبستانی تعریف کرده‌اند و چون اجباری نیست، الزامی برای حضور تمام نوآموزان در این گروه سنی وجود ندارد.

با توجه به اینکه این دوره سنی یک دوره طلایی در زندگی است، بنابراین نباید فرصت را از دست بدهیم و برای آموزش این گروه سنی باید تدابیری اندیشید. اگر در این مرحله درست سرمایه‌گذاری نشود، در مراحل بعد با صرف انرژی کمتر باردهی بیشتری خواهیم یافت و اگر فرصت از دست برود، جبران آن در سال‌های بعد پرهزینه‌تر و دشوارتر خواهد بود. بنابراین باید مراکز تخصصی آموزش پیش‌دستانی وجود داشته باشند و این دوره، رسمی تلقی شود. لازم است بچه‌ها از چهارسالگی به‌بعد، با رویکردهایی که نظام کلان کشور تبیین می‌کند تحت حمایت برنامه‌های دوره رسمی قرار بگیرند و این در مناطق دوزبانه ارزش مضاعف پیدا خواهد کرد.

در سند چشم‌انداز و نقشه جامع علمی کشور که به‌عنوان سند بالادستی علمی و آموزشی کشور تلقی می‌شود، بر پرورش خلاقیت و روحیه پرسشگری از سنین پایین تأکید شده است. همچنین دهمین راهبرد کلان سند تحول بنیادین به روشنی تأکید کرده که دوره پیش‌دبستانی حاکمیتی است و وزارت آموزش‌وپرورش مسئولیت آن را برعهده دارد. راهکار ۵-۱ سند تحول نیز به روشنی به تبیین آن پرداخته و تعمیم دوره پیش‌دبستان، به‌ویژه در مناطق محروم را مورد تأکید قرار داده است.

اما در کشور ما، ایران، با تکتشر قومی و زبانی دست‌کم در ۹ استان کشور، برای کودکان دوزبانه در سنین قبل از دبستان چه اقداماتی صورت گرفته است و کودکان‌ها چه مهدکودک‌ها چه نقشی ایفا کرده‌اند؟ دولتمردان و برنامه‌ریزان آموزشی بر این باورند که برای جبران خلا و مشکلات ناشی از دوزبانه‌بودن دانش‌آموزان مناطق دوزبانه، دایرکردن مراکز پیش‌دبستانی برای کودکان زیر شش سال الزامی است. با این شرایط سؤال این است که:

آیا سازوکار لازم و امکانات زیربنایی در برنامه‌ریزی میان‌مدت و بلندمدت، تأمین بودجه و امکانات مالی، فضای آموزشی، تربیت مربی متخصص و آشنا با مسائل روان‌شناسی و تعلیم و تربیت و... مهیاست تا خانواده‌ها بدون دغدغه فرزندانشان خود را به مهدکودک و کودکان‌ها بفرستند؟

آیا آموزش قبل از دبستان که کارشناسان آموزشی آن را به‌عنوان تنها راه همسان‌سازی کودکان مناطق دوزبانه با سایر کودکان مناطق تک‌زبانه می‌دانند، به آن صورتی که لازم است فعالیت می‌کنند و از امکانات لازم برخوردارند؟ به امید روزی که تمام کودکان این سرزمین حتی در دورافتاده‌ترین روستاها از امکانات آموزشی درست و استاندارد بهره‌مند شوند و عدالت آموزشی بر تمام کودکان سایه بپفکند.

۱			۲	۵	۴
۲					
		۸	۱		
					۷
			۱	۹	
۸	۵				
			۵	۸	۹
					۴
۷			۹	۸	
۶			۵	۱	

۱	۴	۸		۹	۲
۵	۶				
		۲	۱	۳	۸
		۷			۶
۶			۴		۱
				۵	
		۶	۲	۴	۸
			۵		۱
		۹	۸		۷
۵			۸	۴	۷

سودوکو سخت ۲۴۹۸

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۴۹۸

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورها، مختلف به چاپ می‌رسد.